

Reformatisch Dagblad

Uitgever: Erdee Media B.V.
Laan van Westenenk 12, 7336 AZ Apeldoorn
Kantoortijden: maandag t/m vrijdag van 8.00 – 16.30 uur.

Directeur: Ir. B. Visser
Hoofdredacteur: W. B. Kranendonk

Directie en Administratie

Postadres: Postbus 613,
7300 AP Apeldoorn
Telefoon: 055 - 539 02 22
Fax: 055 - 541 22 88
E-mail: directie@erde.nl
IBAN: NL79INGB0000719502
Erdee Media B.V.
IncassantID: NL71ZZ080413960000

Redactie

Postadres: Postbus 670,
7300 AR Apeldoorn
Telefoon: 055 - 539 02 22
Fax: 055 - 541 22 88
E-mail: redactie@erde.nl

De publicatierechten van werken van leden van een
Cisacorganisatie zijn geregeld met Beeldrecht te
Amstelveen. Alle auteursrechten en databankrechten
ten aanzien van de inhoud van deze uitgave worden
uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij de
uitgever. Zie Copyright en Voorwaarden Erdee Media BV
op rd.nl/copyright. ISSN: 1566-6808

Abonneeservice

Postadres: Postbus 613, 7300 AP Apeldoorn
Telefoon: 055 - 539 04 98
Fax: 055 - 542 48 02
E-mail: abonneeservice@erde.nl
Website: www.erdeeservice.nl/abonnemen
Bereikbaarheid: maandag t/m vrijdag 08.00 - 16.30 uur
Telefoon bezorgklachten: 055 - 539 03 45
Bereikbaarheid bezorgklachten: maandag t/m vrijdag 08.00 -
16.30 en 18.00 - 19.00 uur, zaterdag 09.00 uur - 10.00 uur

Adreswijzigingen bij voorkeur schriftelijk, twee weken
vóór ingangsdatum.

Abonnementsprijzen binnen Nederland (incl. BTW).
RD Zesdaags Jaarabonnement (incasso): € 330,90
RD Zesdaags Proefabonnement 9 weken: € 37,50
Voor meer abonnementsvormen, de bijbehorende
(incasso)voorwaarden en informatie over opzeggen
zie www.erdeeservice.nl/abonnemen of bel onze
abonneeservice

Advertentieafdeling

Postadres: Postbus 613, 7300 AP Apeldoorn
Telefoon: 055 - 539 04 99
Fax: 055 - 542 48 02

E-mail: advertentie@erde.nl
Website: www.erdeeservice.nl/adverteren
Bereikbaarheid: maandag t/m vrijdag 08.00 – 16.30 uur

Voor advertentietarieven, aanlevertijden en aanlever-
voorwaarden zie www.erdeeservice.nl/adverteren.

Schakeltjes kunt u online opgeven via
www.schakeltjes.nl.

Reacties op brief onder nummer:
Postbus 298, 7300 AG Apeldoorn

(Inhoudelijke) klachten over advertenties kunnen gemaild
worden naar advertentie@erde.nl

Internet- en archiefdiensten

Het Reformatisch Dagblad is ook online te raadplegen
via www.rd.nl. Het complete archief vindt u ook op
www.digibron.nl.

Overige websites: www.kerktijden.nl,
www.erdeevacature.nl, www.puntuit.nl,
www.tijdenplaats.nl.

Volg ons ook op Facebook, Twitter, Google+ of Pinterest.

Diversen

Stichting Reformatorische Publicatie (SRP),
IBAN NL46INGB0653062362
Stichting Draagt Elkanders Lasten (DEL),
IBAN NL67INGB0002970700 of NL59INGB0653260008

Het Reformatisch Dagblad is een onderdeel van Erdee
Media Groep (EMG); EMG legt van abonnees gegevens
vast voor de uitvoering van de (abonnee)overeenkomst en
om u te informeren over producten en diensten van EMG.

Voor meer informatie over ons privacybeleid en algemene
voorwaarden zie www.erdeeservice.nl/privacy en
www.erdeeservice.nl/algemenevoorwaarden.

Voor alle in deze uitgave genoemde toekomstige data
geldt Deo volente.

Ja, ik kies voor 9 weken
zesdaags RD en machtig het
RD om eenmalig een bedrag
van € 39,90 van mijn
bankrekening
af te schrijven.

Naam: _____

Adres: _____

Postc.: _____

Plaats: _____

Tel.: _____

E-mail: _____

IBAN: _____

Handtekening: _____

Stuur deze bon naar:
Reformatisch Dagblad, Abonneeservice,
Antwoordnummer 92, 7300 AB Apeldoorn.

U heeft de afgelopen 6 maanden geen (proef)
abonnement op het RD gehad. Zie [www.erdee
service.nl](http://www.erdee
service.nl) voor de abonnementsvoorwaarden.

In het Museon in Den Haag hangt een plaquette met de namen van 2000 Joodse kinderen.

jodendom

Wie kan Rachel troosten, Klaas de Jong;

uitg. Toetssteen, Vledderveen, 2016; ISBN 978 90 823 8404 8; 28 blz.; € 4,50

De plicht om Israël te troosten

tekst Eelco Kuiken
beeld Wikipedia

Volgens schrijver Klaas de Jong bestaat er een Bijbelse plicht om het volk Israël te troosten.

Schrijver en uitgever Klaas de Jong (65) uit het Drentse Vledderveen beleefde 29 september een hoogtepunt in zijn carrière als auteur. Hij mocht zijn onlangs verschenen boekje "Wie kan Rachel troosten", dat hij samen schreef met Jacqueline de Lange-de Wagt, aanbieden aan opperrabbijn Binyomin Jacobs. Dat gebeurde in het Museon in Den Haag. Centraal thema in zijn laatste werk: de Bijbelse plicht om het volk Israël en Jeruzalem te troosten.

De reden dat De Jong zijn nieuwste boekje, uitgegeven door zijn eigen uitgeverij Toetssteen, op die plek aanbood aan de opperrabbijn heeft alles te maken met een bronzen plaquette die in het Museon hangt. Daarop staan de namen van 2000 Joodse kinderen die de nazi's vermoordden in de Tweede Wereldoorlog. Op het monument van kunstenaar Theo van der Nahmer uit 1948 staat een beroemde tekst van de profeet Jeremia: „Daar is een stem gehoord in Rama, een klage,

een zeer bitter geweent, Rachel weent over haar kinderen.” Het is dé tekst waar zijn boekje om draait.

De woorden van Jeremia worden door de geschiedenis heen vaak gebruikt om het lijden van het Joodse volk te benadrukken. De wenende Rachel, zoals door Jeremia beschreven, staat volgens De Jong en vele anderen symbool voor dit lijden.

Troosten

Rachel was de tweede vrouw van Jakob, later in de Bijbel door God Zelf Israël genoemd. Jakob, op de vlucht voor zijn broer Ezau, die hij bedroog voor zijn eerstgeboorterecht, komt Rachel tegen in Haran. Jakob is meteen verliefd. Ze schenkt hem twee kinderen: Jozef en Benjamin. Bij de geboorte van Benjamin sterft ze.

Rachel, ook wel als moeder van Israël gezien, ligt tot op de dag van vandaag begraven langs een belangrijke route in het Heilige Land. De Joden liepen langs haar graf bij de deportatie naar Babylon, zo staat het in de Bijbel. Rachel weende, schrijft Jeremia. Haar zoon Jozef, die door zijn broers als slaaf werd verkocht, kwam ook langs het graf van zijn moeder en opnieuw weende ze, maar ze troostte hem ook vanuit haar graf, althans volgens de Joodse traditie. Evangelist Mattheüs haalt in het Nieuwe Testament deze tekst wederom aan, naar aanleiding van de

kindermoord van Bethlehem.

Wederom weende Rachel om haar kinderen, staat er te lezen.

„Door de eeuwen heen zijn Joden vervolgd en vermoord. Rachel heeft geen rust gekregen als het gaat om het lijden van haar nakomelingen”, zegt De Jong. „God vraagt ons via de Bijbel het volk Israël te troosten.” Centrale figuur in deze oproep tot troosten is volgens Klaas de Jong Rachel. Ze weent als haar kinderen lijden. Een andere profeet, Jesaja, voorzegt dat het Joodse volk zeventig jaar later terugkeert uit Babylon en hij roept namens God mensen met klem op de Joden te troosten. „Troost, troost, mijn volk, zal uw God zeggen, spreek naar het hart van Jeruzalem en roep haar toe dat de strijd vervuld is, dat haar ongerechtigheid verzoend is.”

„In de oorspronkelijke Hebreeuwse tekst is het woord voor troost "Nachamu". In Gods Woord staat voor ons de opdracht om Zijn volk Israël en Jeruzalem te troosten. Het woordje "troost", staat er zelfs twee keer. Daarmee is het echt een zwaarwegende opdracht van God. Hij beklemtoont het zelfs”, zegt Klaas de Jong. „Rachel weent, maar Jesaja draagt ons namens God op Israël en Jeruzalem te troosten. Ook nu, zeker ook vandaag de dag.”

Groot raderwerk

Het is niet alleen kommer en kwel.

Jeremia schrijft even verderop in de Bijbel: „Zo zegt de Heere: Bedwing uw stem van geweent, en uw ogen van tranen; want er is loon voor uw arbeid, spreekt de Heere; want zij zullen uit des vijands land wederkomen.” Volgens Klaas de Jong zien we dat vandaag de dag gebeuren. „Het is een troostende tekst, maar ook een profetie die uitkomt, zoals Jeremia voorzei, komen Joden uit alle landen op aarde terug naar het Beloofde Land.”

Om die reden gaat de opbrengst van zijn boekje naar de Stichting Nachamu, Nachamu Ami (Troost, troost mijn volk). Deze stichting uit Renswoude neemt de Bijbelse opdracht tot troost en hulp aan het Joodse volk serieus. Ze zoekt naar mogelijkheden om Joodse gezinnen die om wat voor reden dan ook in moeilijkheden verkeren, te helpen.

Klaas de Jong schreef al meerdere geloofsboeken of hij gaf ze uit voor anderen. „Wie kan Rachel troosten” is zijn jongste werk. Vorig jaar verscheen van zijn hand "Inzichten in 666 en Myserie Babylon". Het tot nu toe meest verkochte boek is "Wandelen in het stof van rabbi Jezus" van Lois Tverberg, dat hij uitgeeft. De Jong is geen theoloog, maar dat is volgens hem geen handicap. „Een leven lang Bijbel-lezen en studeren zorgt soms voor verrassende inzichten. De Bijbel zit goed in elkaar. Het is één groot raderwerk. Alles valt in elkaar.”